

ljani 1902. Založil uršulinski samostan v Ljubljani. Tisk „Zadružne tiskarne“. — Nimamo pripravnejše knjižice za dorasla dekleta, kakor je ta! Najprej izve mladenka iz nje svojstva vrle gospodinje: Redoljubnost, delavnost, varčnost, snažnost, potrpežljivost, pohlevnost, napredovalnost in pobožnost. Potem pa pride raznovrstno in mnogostransko vprašanje, kaj mora vse znati vrla gospodinja. In tega je mnogo. Najprej pride razprava o stanovanju, potem o kuhinji, o kleti, o kurjavi, svečavi, o obleki in o hrani. Posebno zadnji dve poglavji sta — naravno — jako obširni. Slednjič pa pisateljica uči še, kako ravna vrla gospodinja z družino: s posli, otroki in bolniki. Vsa knjiga je spisana z nežno ljubeznijo do stvari. Na gospodinjskih šolah jo bodo gotovo rabili s pridom. A tudi za darilo nevestam je ta knjiga kakor nalašč. Gotovo bodo imele mladenke od te knjige več koristi, kakor od marsičesa, kar se jim „visokega“ podaja na raznih učiliščih. Tudi smo prepričani, da se bodo rade učile iz nje, kajti stvar je sicer težka a ima to neprecenljivo prednost, da je praktična in da bo vsaka deklica vedela, čemu se uči. Upajmo, da nam vzgoji ta knjižica prav vrlih gospodinj! Cena 82 str. vel. 8° obsegajoči nevezani knjigi je 60 v., vez. pa 80 v. Dobiva se v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

I. P.

Kratek poduk o sv. zakonu. Za slovenske zaročence in zakonske sestavlil Janez Zabukovec, župnik. V Ljubljani, 1902. Založila „Katol. Bukvarna“. Tisk „Katol. Tiskarne“. 16°. Str. 89. Cena 70 v., po pošti 10 v. več. Nedavno je izšel v slovenskem prevodu Höllerjev: „Katekizem o zakonu“. Tu pa imamo prav prisrčen in poljuden „pouk“. Gospod pisatelj nam v „Predgovoru“ razjasnjuje, kaj ga je nagnilo, da je spisal knjigo:

„Že nad deset let se Slovenci selijo v Ameriko in na Nemško. Tam tudi sklepajo zakone. Marsikateri mladenič pokliče dekle iz domovine, da gre za njim na tuje in se potem tam vzmeta; mnogo deklet pa gre na slepo srečo v tujino, ker upa tam preje dobiti moža kakor doma. Velikrat me je že bolelo srce pri mislih, kako se sklepajo taki zakoni, kako slabo podučeni sprejmejo mnogi nase težavne dolžnosti zakonskega stanu. Pač so v nekaterih krajih v Ameriki slovenski duhovniki, in tam se ženini in neveste morejo podučiti v domačem jeziku; a so tudi Slovenci po mnogih krajih v Ameriki, kjer ni slovenskega duhovnika, tujega jezika pa ne razumejo nič ali premalo, da bi se mogli zadostno podučiti o dolžnostih zakonskega stanu. Na Nemškem je pa še

slabše. Tam ni slovenskih duhovnikov, ženini šeše za silo lomi nekaj nemških besedi, neveste pa navadno ne znajo niti besedice nemško govoriti. Kako naj se zadostno podučé o težavnih, odgovornosti polnih dolžnostih, ki jih nalaga zakonski stan? Kakšni bodo taki zakoni, kakšne take družine?“

To premišljevanje je nagnilo pisatelja, da je izdal vsega priporočila vredno delce.

B.

Hrvaška književnost.

Rat Hrvata s Magjarima g. 1848. — 49.

Sa 16. slika. Dio I. i II. Naklada Dioničke tiskare u Zagrebu. 1902. Cijena 3 K 50 v., vez. 5 K. 8°. Str. 445. — Kar smo v članku o banu Jelačiću mogli le površno omeniti, to nam natančno popisuje ta zgodovina. Kratka je sicer doba, katero obsega tazgodovina, a polna je zanimivih dogodkov in dalekosežnih izprememb. Junaštvo Hrvatov pod nesmrtnim banom je jedro cele knjige, katera pa ni pisana nikakor v slogu panegirika, ampak nam podaje suho zgodovinsko resnico. V 37. poglavjih obravnava knjiga dogodke od trenutka, ko se je dvignila občna vojna proti Madjarom in od ekspedicije Schlikove pa do konca vojske, ko so se Madjari vdali Rusom pri Vilagošu. Posebno krasé knjigo lepe zgodovinske podobe. Tu vidimo portret Jelačičev, njegovo rojstno hišo, Nove dvore, zastavo, ki je služila pri ustoličenju Jelačičevem, orožje njegove rodbine, njegove redove, obleko, sablje in dragocena darila, njegovo grobnico in bojnega konja. To so osebni spomini na slavnega bana. Potem pa pride sedem bojnih slik, ki nam predočujejo glavne bitke in ekspedicije v tej vojni. — Priporočamo to knjigo kot dragocen spominek na junaško dobo Hrvatov v preteklem stoletju.

N.

Bolgarska književnost.

V Sofiji so si Bolgari ustanovili „Bulgarsko knjižovno društvo“, katero izdaje redno poučne knjige. Pred vsem moramo omeniti spis:

Periodičesko Spisanje na Bulgarskoto knjižovno društvo v Sofija. LXIII. (Godišnica XIV.) 3.—4. svezka 1902. — V tem listu nahajamo pred vsem daljši spis „Prêgledъ na poetičeskata tvorba na Vazova“, v katerem nam A. Teodorov analizira pesmi velikega Bolgara Vazova. V tem zvezku nam ocenja izmed epskih pesmi posebno tri: „Sinajska roža“, „Kihavicata na Salljusta“ in „V